

LISÄYS SAATTEESEEN

Lähettiläjä: Sihteeristö

Vastaanottaja: Valmistelukunta

Asia: Perustuslain II osa

- Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisten yksiköiden nimeämien asiantuntijoiden työryhmän raportti
  - = talous- ja rahapolitiikkaa koskeva jakso
-

Valmistelukunnan jäsenille toimitetaan oheisena Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisten yksiköiden nimeämien asiantuntijoiden työryhmän raportin talous- ja rahapolitiikkaa koskeva jakso.

TALOUS- JA RAHAPOLITIikka

* * *

LISÄYS

18. maaliskuuta 2003

13.3.2003 päivättyyn konsolidoituun raporttiin

Eurooppa-valmistelukunnan puheenjohtajistolle

YLEISIÄ HUOMIOITA

Johdanto

1. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisten yksiköiden nimeämien asiantuntijoiden työryhmä ilmoitti 13.3.2003 päivätyssä konsolidoidussa raportissaan, että talous- ja rahapolitiikkaa koskeva osasto toimitettaisiin erikseen. Näin ollen työryhmä toimittaa tämän *lisäyksen*.
2. Tähän *lisäykseen* sovelletaan kaikkia edellä mainitun konsolidoidun raportin johdannossa esitettyjä huomioita ja kyseisen raportin I osan liitteessä I esitettyä termi- ja typografiakäytäntöä.

Joissakin tapauksissa yksityiskohtaisemmat selitykset tai kommentit on esitetty tekstin sisällä olevissa laatikoissa ja sivun alareunassa olevissa alaviitteissä.

Huomattakoon, että tarkasteltavana olevan osaston ensimmäisen artiklan (EY-sopimuksen nykyisen 4 artiklan), joka esiintyi jo konsolidoidussa raportissa, sanamuotoa on hieman muutettu aiemmin jaettuun versioon verrattuna.

3. Koska tarkasteltavana olevan osaston siirtymämääräyksiä koskevan 4 luvun tekstiin on ehdotettu mukautuksia huomattavasti, on sovellettu seuraavaa typografiaa: nykyiseen perussopimukseen sisältyvät määräykset, jotka on vain siirretty paikasta toiseen, esitetään normaalilla kirjasintyypillä ja alaviitteessä ilmoitetaan, mistä ne on siirretty; ainoastaan todella uudet tekstin osat, jotka eivät sisälly nykyiseen perussopimukseen, on lihavoitu.

Jotta ehdotettujen muutosten jälkeisestä tuloksesta saataisiin selvempi kuva, 4 luku on esitetty liitteessä puhtaana tekstinä.

A. EY-sopimuksen 98–124 artiklan paikka tulevan perustuslain rakenteessa

4. Perustuslaillista sopimusta koskevan alustavan ehdotuksen, päivätty 28.10.2002 (CONV 369/02), rakenteen mukaan talous- ja rahapolitiikkaa koskevat määräykset siirrettäisiin unionin politiikkoja ja unionin toimien täytäntöönpanoa koskevan II osan A2 kohtaan. Nykyiset artikkelit 98–124, jotka nyt ovat EY-sopimuksen kolmannen osan VII osastossa, siirrettäisiin siis pääasiassa sinne.
5. Huomattakoon kuitenkin, että osa näistä määräyksistä koskee Euroopan keskuspankin kokoonpanoa ja toimivaltaa. Jos valmistelukunta päättää, että siitä tulee toimitella, edellä mainitun rakenteen yhtenäisyys edellyttäisi näiden määräysten siirtämistä tulevan perustuslain I osaan, toimielimiä koskevaan IV osastoon, ja II.D osaan, jossa käsitellään unionin toimintaa ja joka sisältää muut toimielimiä koskevat määräykset.

B. Erityisjärjestelyt

6. EY-sopimuksen liitteenä olevien kahden pöytäkirjan nojalla Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Tanskaan sovelletaan talous- ja rahapolitiikan osalta erityisjärjestelyjä.

Näissä pöytäkirjoissa viitataan määräyksiin, jotka ovat nyt tarkasteltavana olevan osaston 4 luvussa, jonka muuttamista tässä *lisäyksessä* ehdotetaan (ks. esim. 116 artiklan 4 kohta). Jotta nämä erityisjärjestelyt voitaisiin ehdotetusta yksinkertaistamisesta huolimatta säilyttää, kyseisiin pöytäkirjoihin saattaa olla tarpeen tehdä joitakin puhtaasti teknisiä mukautuksia.

Lisäksi on syytä panna merkkeille, että nykyisessä EY-sopimuksessa ei erikseen mainita kyseisten kahden pöytäkirjan olemassaoloa. Valmistelukunta haluaa ehkä pohtia, olisiko tähän osastoon avoimuuden varmistamiseksi syytä sisällyttää viittaus kyseisten pöytäkirjojen olemassaoloon.

C. Rahapolitiikkaa koskevan lopullisen oikeusperustan käyttöönotto

7. Siitä lähtien kun euro otettiin käyttöön vuonna 1999, nykyistä 123 artiklan 4 kohtaa on käytetty oikeusperustana yhteisen rahan käyttöön liittyvien toimenpiteiden hyväksymiseksi.
8. Tämä määräys, joka laadittiin siirtymäkautta varten, sisältää kuitenkin vanhentuneita ilmauksia, kuten "toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa ecu nopeasti käyttöön". Sitä paitsi se sisältyy tällä hetkellä siirtymämääräyksiä koskevaan lukuun.

9. Vaikuttaisi siltä, että oikeusperusta on syytä vakiinnuttaa rahaliiton moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Näin ollen ehdotetaan sen siirtämistä rahapolitiikkaa koskevia "tavanomaisia" järjestelyjä käsittelevään lukuun ja sen mukauttamista. Erityisesti on syytä korostaa sen lopullisuutta korvaamalla "ecun nopea käyttöönotto" ilmaisulla "euron käyttö" ja välttää se, että vakiinnuttaminen jotenkin vaikuttaisi haitallisesti Euroopan keskuspankin toimivaltaan.
10. Valmistelukunnan olisi tarkasteltava tämän oikeusperustan vakiinnuttamista.

D. Siirtymämääräyksiä koskeva luku

11. EY-sopimuksen nykyisiin 116–124 artiklaan on ehdotettu huomattavia muutoksia sen seikan huomioon ottamiseksi, että euron käyttöönotto on saatettu päätökseen. Tässä luvussa tulisi vastedes käsitellä pääasiassa niihin jäsenvaltioihin sovellettavaa järjestelmää, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, sekä menettelyjä, joita sovelletaan niiden ottaessa euron käyttöön.
12. Näin ollen suositetaan, että useat tähän lukuun tällä hetkellä sisältyvät määräykset poistetaan nyttemmin vanhentuneina ja että jäljelle jäävät määräykset järjestetään loogisemmin. On syytä korostaa, että ehdotetut muutokset ovat pääasiassa ainoastaan olemassa olevien tekstien siirtoja.
13. Artiklat on esitetty uutta versiota koskevassa ehdotuksessa seuraavan logiikan mukaisessa järjestyksessä:
  - Määritellään käsite "jäsenvaltio, jota koskee poikkeus" ja säännöt, jotka koskevat osallistumista talous- ja rahapolitiikan alalla tapahtuvaan päätöksentekoon (116 artiklan uusi versio).
  - Menettelyt poikkeuksen kumoamiseksi ja euron käyttöönottamiseksi kyseisissä jäsenvaltioissa (117 artiklan uusi versio).
  - Erityismääräykset, joita sovelletaan jäsenvaltioihin, joita koskee poikkeus (118–120 artiklan uudet versiot).

E. Yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n suositusten soveltamisen seuraukset

14. Työryhmä on saamansa tehtäväkuvauksen (CONV 529/03) mukaisesti ehdottanut EY-sopimuksen nykyisessä 107 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua päätöksentekomenettelyä koskevan sanamuodon muuttamista ja hyväksyntämenettelyn korvaamista yhteispäätösmenettelyllä yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n raporttiin sisältyvän suosituksen mukaisesti (CONV 424/02, s. 17).
15. Koska yhteispäätösmenettely, sellaisena kuin siitä on määrätty EY-sopimuksen nykyisessä 251 artiklassa ja josta tulee lainsäädäntömenettely, on laadittu toimimaan vain kolmen toimielimen, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission, kanssa, tätä menettelyä koskevasta muutoksesta seuraa, että Euroopan keskuspankki menettäisi suositusten antamista koskevan toimivaltuuden, joka sillä on EY-sopimuksen nykyisen 107 artiklan 5 kohdan nojalla.

Christian PENNERA

Thérèse BLANCHET

Alain VAN SOLINGE

Kieran BRADLEY

Emer FINNEGAN

Paolo STANCANELLI

A2. TALOUS- JA RAHAPOLITIikka

Tämä osasto olisi sisällytettävä 13.3.2003 päivättyyn konsolidoituun raporttiin:

- I osaan, sivulle 32

- II osaan, sivulle 51.

A2. TALOUS- JA RAHAPOLITIIKA^{1 2}

~~VII OSASTO~~

~~TALOUS- JA RAHAPOLITIikka~~

4 artikla³

1. Edellä [2 artiklassa]⁴ mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi jäsenvaltioiden ja ~~yhteisön~~ **unionin** toimintaan sisältyy ~~tässä sopimuksessa~~ **perustuslaissa** määrätyn edellytyksin ja siinä määrättyssä aikataulussa sellaisen talouspolitiikan käyttöön ottaminen, joka perustuu jäsenvaltioiden talouspolitiikan tiiviiseen yhteensovittamiseen, sisämarkkinoihin ja yhteisten tavoitteiden määrittelyyn ja jota harjoitetaan vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti.
2. Sen ohella tähän toimintaan sisältyy ~~tässä sopimuksessa~~ **perustuslaissa** määrätyn edellytyksin ja siinä määrättyssä aikataulussa sekä siinä määrättyjä menettelyjä noudattaen ~~joka on johtanut~~ yhteisen rahan, ~~een~~ **euron**⁵ käyttöön ottamiseen johtaneesta valuuttakurssien peruuttamattomasta vahvistamisesta ~~lähtien~~ sellaisen yhtenäisen rahapolitiikan ja sellaisen yhtenäisen valuuttapolitiikan määrittelyyn ja harjoittamiseen, joiden ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta, ja mainittua tavoitetta kuitenkin rajoittamatta tukea yleistä talouspolitiikkaa ~~yhteisössä~~ **unionissa** vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti.
3. Tämä jäsenvaltioiden ja ~~yhteisön~~ **unionin** toiminta merkitsee, että seuraavia johtavia periaatteita noudatetaan: vakaa hintataso, terve julkinen talous ja rahatalous sekä kestävä maksutase.

---

¹ Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Tanskaan sovelletaan erityisjärjestelyjä asiaan liittyvien pöytäkirjojen mukaisesti. Kyseisiin pöytäkirjoihin saattaa olla tarpeen tehdä teknisiä mukautuksia tämän osaston määräyksiä koskevien muutos- ja/tai poistoehdotusten huomioon ottamiseksi, esim. 116 artiklan 4 kohta.

² Huomattakoon, että I osan "unionin tavoitteita" koskevassa artiklaehdotuksessa (3 artiklan 2 kohta, CONV 528/03) käytetään ilmaisua "*talous- ja rahaliitto*".

³ Tämä artikla on nykyään EY-sopimuksen ensimmäisessä osassa, mutta suunnitellun perustuslain kannalta se sopisi paremmin tähän. Huomattakoon lisäksi, että sanamuotoa on muutettu jonkin verran 13.3.2003 päivätyssä konsolidoidussa raportissa olevaan versioon verrattuna.

⁴ 2 artikla korvataan I osan "unionin tavoitteita" koskevalla artiklaehdotuksella (3 artiklan 2 kohta, CONV 528/03).

⁵ Kyse on muutoksesta, joka on osoitus siirtymisestä lopulliseen eurojärjestelmään.

1 LUKU

TALOUSPOLITIikka

98 artikla

Jäsenvaltiot harjoittavat talouspolitiikkaansa niin, että ne myötävaikuttavat [2 artiklassa]¹ määriteltyjen ~~yhteisön~~ **unionin** tavoitteiden toteuttamiseen [99 artiklan 2 kohdassa] tarkoitetut laajat suuntaviivat huomioon ottaen. Jäsenvaltiot ja ~~yhteisö~~ **unioni** toimivat [4 artiklassa] määrättyjen periaatteiden mukaisesti noudattaen voimavarojen tehokasta kohdentamista suosivan, vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatetta.

99 artikla

1. Jäsenvaltiot pitävät talouspolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana ja sovittavat talouspolitiikkansa yhteen neuvostossa [98 artiklan] mukaisesti.
2. Neuvosto laatii määräenemmistöllä komission suosituksesta ehdotuksen jäsenvaltioiden ja ~~yhteisön~~ **unionin** talouspolitiikan ~~laajoiksi suuntaviivoiksi~~ yleislinjoiksi ja antaa niistä kertomuksen Eurooppa-neuvostolle.

Eurooppa-neuvosto keskustelee neuvoston kertomuksen pohjalta jäsenvaltioiden ja ~~yhteisön~~ **unionin** talouspolitiikan ~~laajoista suuntaviivoista~~ yleislinjoista tehtävästä päätelmästä.

Tämän päätelmän perusteella neuvosto antaa määräenemmistöllä suosituksen, jossa vahvistetaan nämä ~~laajat suuntaviivat~~ yleislinjat. Neuvosto ~~Se~~ antaa suosituksestaan **siitä** tiedon Euroopan parlamentille.

3. Turvatakseen jäsenvaltioiden talouspolitiikan tiiviimmän yhteensovittamisen ja niiden taloudellisen suorituskyvyn jatkuvan lähentymisen neuvosto valvoo komission antamien kertomusten perusteella jokaisen jäsenvaltion sekä ~~yhteisön~~ **unionin** talouden kehitystä sekä sitä, onko niiden talouspolitiikka 2 kohdassa tarkoitettujen yleislinjojen mukaista, ja suorittaa säännöllisesti kokonaisarvion.

Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle tiedot ~~toteuttamistaan~~ **antamistaan** tärkeistä talouspoliittisista ~~toimenpiteistä~~ **säännöksistä** sekä muut tarpeellisina pitämänsä tiedot tätä monenvälistä valvontaa varten.

---

¹ Ks. 4 artiklan 1 kohdan alaviite.

4. Jos 3 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä todetaan, että jäsenvaltion talouspolitiikka ei ole 2 kohdassa tarkoitettujen ~~laajojen suuntaviivojen~~ yleislinjojen mukaista tai että se voi vaarantaa talous- ja rahaliiton moitteettoman toiminnan, neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta antaa tarpeelliset suositukset, **jotka se osoittaa** jäsenvaltiolle, jota asia koskee. Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta päättää julkistaa ~~suosituksensa ne~~.

Neuvoston puheenjohtaja ja komissio antavat Euroopan parlamentille kertomuksen monenvälisen valvonnan tuloksista. Neuvoston puheenjohtaja voidaan kutsua kuultavaksi Euroopan parlamentin toimivaltaiseen valiokuntaan, jos neuvosto on julkistanut suosituksensa.

5. **Euroopan parlamentti ja** neuvosto ~~voi voivat~~ **252 artiklassa määrättyä lainsäädäntömenettelyä** noudattaen antaa yksityiskohtaiset säännöt ~~tämän artiklan~~ 3 ja 4 kohdassa tarkoitettusta monenvälisestä valvontamenettelystä¹.

100 artikla

1. Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ~~päättää~~ **hyväksyä** taloudellisen tilanteen kannalta aiheellisia toimenpiteitä erityisesti, jos ilmenee suuria vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden ~~tässä sopimuksessa~~ **perustuslaissa** määrättyjen menettelyjen soveltamista.

2. Jos luonnonkatastrofit tai poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet tuolle jäsenvaltiolle vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa sille suuria vaikeuksia, neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tietyin edellytyksin ~~myöntää~~ **tehdä eurooppapäätöksen unionin yhteisen** rahoitusavun **myöntämisestä** kyseiselle jäsenvaltiolle. Neuvoston puheenjohtaja² antaa **siitä tiedon** Euroopan parlamentille ~~tiedon tehdystä päätöksestä~~.

¹ Siirtyminen yhteistoimintamenettelystä yhteispäätösmenettelyyn (ks. yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n raportti, CONV 424/02, s. 16).

² Huomattakoon, että ilmausta "*président du Conseil*" on käytetty ilmaisun "*présidence du Conseil*" asemesta ainoastaan EY-sopimuksen tässä osastossa (ks. myös 113 artiklan 1 ja 2 kohta sekä 114 artiklan 3 kohta).

101 artikla

1. Tilinylitysoikeudet ja muut sellaiset luottojärjestelyt EKP:ssa¹ tai jäsenvaltioiden keskuspankeissa, jäljempänä 'kansalliset keskuspankit', ~~yhteisön~~ **unionin** toimielinten tai elinten, jäsenvaltioiden keskushallintojen, alueellisten, paikallisten tai muiden viranomaisten, muiden julkisoikeudellisten laitosten tai julkisten yritysten hyväksi ovat kiellettyjä samoin kuin se, että EKP tai kansalliset keskuspankit hankkivat suoraan niiltä velkasitoumuksia.
2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei sovelleta julkisessa omistuksessa oleviin luottolaitoksiin, joita kansallisten keskuspankkien ja EKP:n on kohdeltava samalla tavalla kuin yksityisiä luottolaitoksia keskuspankkirahoituksen osalta.

102 artikla

1. Kaikki toimenpiteet **ja säännökset**, joilla ~~yhteisön~~ **unionin** toimielimille tai elimille, jäsenvaltioiden keskushallinnoille, alueellisille, paikallisille tai muille viranomaisille, muille julkisoikeudellisille laitoksille tai julkisille yrityksille annetaan erityisoikeuksia rahoituslaitoksissa, ovat kiellettyjä, jos ne eivät perustu toiminnan vakauden valvontaan liittyviin seikkoihin.
2. Neuvosto ~~täsmentää 252 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen~~ **hyväksyy määräenemmistöllä komission ehdotuksesta toimenpiteet, joilla täsmennetään** 1 kohdassa tarkoitetun kiellon soveltamiseksi tarvittavat määritelmät ~~1 päivään tammikuuta 1994 mennessä~~. **Se tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan².**

103 artikla

1. ~~Yhteisö~~ **Unioni** ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita jäsenvaltioiden keskushallinnoilla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi. Jäsenvaltio ei ole vastuussa eikä ota vastatakseen sitoumuksista, joita toisen jäsenvaltion keskushallinnoilla, alueellisilla, paikallisilla tai muilla viranomaisilla, muilla julkisoikeudellisilla laitoksilla tai julkisilla yrityksillä on, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta vastavuoroisten taloudellisten takuiden antamista tietyn hankkeen yhteiseksi toteuttamiseksi.

---

¹ Voitaisiin pohtia, onko toivottavaa, että perustuslaissa on lyhenteitä (esim. "EKP" eikä "Euroopan keskuspankki") vai olisiko lukijan kannalta selvempää käyttää toimielimen tai elimen tavanomaista nimeä. Euroopan investointipankkia ei ole lyhennetty "EIP" EY-sopimuksen artikloissa. Jos lyhenteitä aiotaan käyttää, olisi varmistettava, että perustuslaissa esitetään selvästi kyseisten lyhenteiden selitykset.

² Siirtyminen yhteistoimintamenettelystä kuulemismenettelyyn (ks. yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n raportti, CONV 424/02, s. 16).

2. Neuvosto voi ~~252 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen tarvittaessa täsmentää~~ **määräenemmistöllä komission ehdotuksesta hyväksyä toimenpiteitä, joilla täsmennetään** [101 artiklassa] ja tässä artiklassa tarkoitettujen kieltojen soveltamiseksi tarvittavat määritelmät. **Se tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan¹.**

104 artikla

1. Jäsenvaltiot välttävät liiallisia julkisen talouden alijäämiä.
2. Komissio valvoo jäsenvaltioiden talousarvion tilanteen ja julkisen velan määrän kehitystä vakavien virheiden tunnistamiseksi. Se tarkastelee erityisesti kurinalaisen budjettipolitiikan noudattamista seuraavilla kahdella arviointiperusteella:
  - a) ylittääkö ennakoidun tai toteutuneen julkisen talouden alijäämän suhde bruttokansantuotteeseen viitearvon, paitsi
    - i) jos alijäämäsuhte on pienentynyt merkittävästi ja jatkuvasti tasolle, joka on lähellä viitearvoa, taikka
    - ii) jos viitearvon ylittäminen on vain poikkeuksellista ja väliaikaista ja alijäämäsuhte pysyy lähellä viitearvoa;
  - b) ylittääkö julkisen velan suhde bruttokansantuotteeseen viitearvon, ottamatta lukuun tapauksia, joissa tämä suhde pienenee riittävästi ja lähestyy riittävän nopeasti viitearvoa.

Viitearvot täsmennetään ~~tähän sopimukseen liitettyssä,~~² liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa.

3. Jos jäsenvaltio ei täytä jommankumman tai kummankaan arviointiperusteen mukaisia vaatimuksia, komissio laatii asiasta kertomuksen. Komission kertomuksessa otetaan huomioon myös se, ylittääkö julkisen talouden alijäämä julkiset investointimenot, sekä muut merkitykselliset tekijät, jäsenvaltion keskipitkän aikavälin talouskehitys ja julkisen talouden rahoitusasema mukaan luettuina.

Komissio voi laatia kertomuksen silloinkin, kun arviointiperusteiden mukaiset vaatimukset täyttyvät, jos se katsoo, että jäsenvaltiossa on liiallisen alijäämän vaara.

¹ Siirtyminen yhteistoimintamenettelystä kuulemismenettelyyn (ks. yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n raportti, CONV 424/02, s. 16).

² Tämä virkkeen osa on turha, koska pöytäkirjat liitetään joka tapauksessa perustuslakiin. Perustuslain III osan artiklassa määrätään siitä samaan tapaan kuin EY-sopimuksen nykyisessä 311 artiklassa.

4. ~~Jäljempänä 114 artiklassa tarkoitettu~~ **Talous- ja rahoitus**komitea antaa lausunnon komission kertomuksesta.

5. Jos komissio katsoo, että jäsenvaltiossa on tai siellä voi ilmetä liiallinen alijäämä, komissio antaa asiasta lausunnon neuvostolle.

6. Neuvosto päättää määräenemmistöllä komission suosituksesta, ja ottaen huomioon sen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset, jota asia koskee, sekä kokonaistilanteen arvioituaan, onko liiallinen alijäämä olemassa.

7. **Neuvosto hyväksyy 8–12 kohdassa tarkoitettut eurooppapäätökset ja suositukset komission suosituksesta kahden kolmasosan enemmistöllä jäsentensä [205 artiklan 2 kohdan] mukaisesti painotetuista äänistä, ottamatta lukuun sen jäsenvaltion edustajan ääniä, jota asia koskee.**¹

~~7-8.~~ Jos neuvosto 6 kohdan mukaisesti päättää, että on olemassa liiallinen alijäämä, se **antaa sille** jäsenvaltiolle, jota asia koskee, osoitettuja suosituksia ~~suosituksia~~ tilanteen lopettamiseksi määräajassa. Jollei ~~8~~ **9** kohdasta muuta johdu, näitä suosituksia ei julkisteta.

~~8-9.~~ Jos neuvosto toteaa, että suositus ei asetetussa määräajassa ole johtanut tuloksellisiin toimiin, se voi julkistaa suosituksensa.

~~9-10.~~ Jos jäsenvaltio ei edelleenkään noudata neuvoston suosituksia, neuvosto voi ~~päättää vaatia tehdä eurooppapäätöksen, jossa vaaditaan~~ jäsenvaltiota **antamaan** määräajassa ~~toteuttamaan~~ sellaisia alijäämää pienentäviä ~~toimenpiteitä säännöksiä~~, joita neuvosto pitää tarpeellisina tilanteen korjaamiseksi.

Neuvosto voi tällaisessa tilanteessa pyytää jäsenvaltiota, jota asia koskee, antamaan tietyn aikataulun mukaisesti kertomuksia voidakseen tarkastella kyseisen jäsenvaltion mukauttamispyrkimyksiä.

~~10.— Sitä kanneoikeutta, josta määrätään 226 ja 227 artiklassa, ei voida käyttää tämän artiklan 1–9 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.~~²

11. Kunnes jäsenvaltio on alkanut noudattaa ~~9~~ **10** kohdan nojalla tehtyä **eurooppapäätöstä**, neuvosto voi päättää soveltaa tai tarvittaessa tehostaa jotakin tai joitakin seuraavista toimenpiteistä:

a) kyseistä jäsenvaltiota vaaditaan julkistamaan neuvoston täsmentämät lisätiedot ennen kuin se laskee liikkeeseen obligaatioita ja arvopapereita;

¹ Tämä kohta vastaa nykyistä 13 kohtaa. Se on siirretty tähän seuraavissa kohdissa tarkoitettujen säädösten antamisessa sovellettavan menettelyn selkeyttämiseksi.

² Tämä kohta, joka koskee kanteita eikä päätöksentekomenettelyjä, on siirretty tämän artiklan uudeksi 13 kohdaksi.

- b) Euroopan investointipankkia pyydetään tarkistamaan kyseiseen jäsenvaltioon soveltamaansa lainanantopolitiikkaa;
- c) kyseistä jäsenvaltiota vaaditaan tekemään yhteiselle unionille aiheellisen suuruinen koroton talletus ajaksi, joka päättyy silloin, kun **neuvosto katsoo, että** liiallinen alijäämä on ~~neuvoston käsityksen mukaan~~ oikaistu;
- d) määrätään aiheellisen suuruinen sakko.

Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon ~~tehdyistä päätöksistä~~ **hyväksytyistä toimenpiteistä**¹.

12. Neuvosto kumoaa 6 ja ~~9~~ ja 8–11 kohdassa tarkoitetut ~~päätöksensä~~ **toimenpiteensä** tai jotkin niistä siltä osin kuin **se katsoo, että** liiallinen alijäämä jäsenvaltiossa, jota asia koskee, on ~~neuvoston käsityksen mukaan~~ oikaistu. Jos neuvosto on ennen tätä julkistanut suosituksensa, se antaa heti, kun 89 kohdassa tarkoitettu päätös on kumottu², julkisuuteen lausuman siitä, että kyseisessä jäsenvaltiossa ei enää ole liiallista alijäämää.

~~13. Neuvosto tekee 7–9 sekä 11 ja 12 kohdassa tarkoitetut päätöksensä komission suosituksesta kahden kolmasosan enemmistöllä jäsentensä 205 artiklan 2 kohdan mukaisesti painotetuista äänistä, ottamatta lukuun sen jäsenvaltion edustajan ääniä, jota asia koskee.~~

13. Sitä kanneoikeutta, josta määrätään [226 ja 227 artiklassa], ei voida käyttää tämän artiklan 1–6 eikä 8–10 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.

14. Täydentävät määräykset tässä artiklassa tarkoitetun menettelyn täytäntöönpanosta ovat ~~tähän sopimukseen liitettyssä~~, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa³.

Neuvosto antaa **hyväksyy** yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja EKP:a kuultuaan aiheelliset säännökset **toimenpiteet**, joilla mainittu pöytäkirja korvataan. **Se tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia ja EKP:a kuultuaan.**

Jollei tämän kohdan muista määräyksistä muuta johdu, neuvosto ~~vahvistaa 1 päivään tammikuuta 1994 mennessä~~ **hyväksyy** määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät mainitun pöytäkirjan määräysten soveltamisesta. **Se tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.**

¹ Vaikuttaa siltä, että tässä tapauksessa ilmausta "*päätös*" on käytetty sen yleisessä merkityksessä ja ettei se vastaa EY-sopimuksen 249 artiklan neljännessä kohdassa olevaa "*päätöksen*" määritelmää.

² Onko tarpeen määrätä suosituksen julkistamista koskevan päätöksen kumoamisesta, kun päätöksen vaikutus joka tapauksessa lakkaa julkistamisajankohtana.

³ Ks. kyseisen pöytäkirjan tarkka otsikko.

Tämän osaston 2 ja 3 luku sisältävät Euroopan keskuspankin kokoonpanoa ja toimivaltaa koskevat määräykset

Jos valmistelukunta päättää, että siitä olisi tultava toimitelin, osa määräyksistä olisi siirrettävä tulevan perustuslain I osaan, toimitelimiä koskevaan IV osastoon, ja II.D osaan, jossa käsitellään unionin toimintaa ja joka sisältää muut toimitelimiä koskevat määräykset.

2 LUKU

RAHAPOLITIikka

105 artikla

1. *EKPJ:n* ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. *EKPJ* tukee yleistä talouspolitiikkaa yhteisössä **unionissa** osallistuakseen [2] artiklassa määriteltujen yhteisön **unionin** tavoitteiden saavuttamiseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta hintatason vakauden tavoitetta¹. *EKPJ* toimii vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti suosien voimavarojen tehokasta kohdentamista noudattaen sopimuksen [4 artiklassa] määrättyjä periaatteita.

2. *EKPJ:n* perustehtäviä ovat:

- a) ~~yhteisön~~ **unionin** rahapolitiikan määritteleminen ja toteuttaminen;
- b) valuuttamarkkinatoimien suorittaminen [111 artiklan] mukaisesti;
- c) jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapito ja hoito;
- d) maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen.

3. Mitä 2 kohdan ~~kolmannessa luetelmakohdassa c~~ **alakohdassa** määrätään, sovelletaan sen kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden hallitusten mahdollisuutta pitää hallussaan ja hoitaa valuuttamääräisiä käyttövaroja.

---

¹ Ks. 4 artiklan 1 kohdan alaviite.

4. *EKP*:a kuullaan:

- a) ehdotuksista¹ ~~yhteisön unionin~~ säädöksiksi *EKP*:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla;
- b) suunnitelmista lainsäädännöksi *EKP*:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa [107 artiklan 6 kohdassa] määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin *EKP*:a kuulevat kansalliset viranomaiset.

EKP voi toimivaltaansa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja ~~asianomaisille yhteisön unionin~~ toimielimille ja elimille sekä kansallisille viranomaisille.

5. *EKPJ* myötävaikuttaa luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvän toimivaltaisten viranomaisten politiikan moitteettomaan harjoittamiseen.

6. **Euroopan parlamentti ja neuvosto voi voivat yksimielisesti komission ehdotuksesta ja *EKP*:a kuultuaan sekä Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon saatuaan lainsäädäntömenettelyä noudattaen antaa *EKP*:lle erityistehtäviä, jotka koskevat luottolaitosten sekä muiden rahoituslaitosten kuin vakuutusyritysten toiminnan vakauden valvontaan liittyvää politiikkaa². Ne tekevät ratkaisunsa *EKP*:a kuultuaan.**

106 artikla

1. *EKP*:lla on yksinoikeus antaa lupa setelien liikkeeseen laskemiseen ~~yhteisössä unionissa~~. *EKP* ja kansalliset keskuspankit voivat laskea liikkeeseen seteleitä. Ainoastaan *EKP*:n ja kansallisten keskuspankkien liikkeeseen laskemat setelit ovat laillisina maksuvälineinä kelpaavia seteleitä ~~yhteisössä unionissa~~.

2. Jäsenvaltiot voivat laskea liikkeeseen metallirahoja saatuaan *EKP*:n hyväksymisen liikkeeseen laskemisen määrälle. **Euroopan parlamentti ja neuvosto voi voivat 252-artiklassa määrättyä lainsäädäntömenettelyä noudattaen ja *EKP*:a kuultuaan toteuttaa hyväksyä** toimenpiteitä kaikkien liikkeeseen laskettavien metallirahojen yksikköarvojen ja teknisten eritelmien yhdenmukaistamiseksi, siinä laajuudessa kuin se on tarpeen niiden moitteettoman liikkeen turvaamiseksi ~~yhteisössä unionissa~~³. **Ne tekevät ratkaisunsa *EKP*:a kuultuaan.**

---

¹ Onko Euroopan keskuspankkia kuultava ainoastaan ehdotuksista, mihin tämän määräyksen ilmaus "*ehdotuksista*" viittaa, vai myös suosituksista, mikä näyttäisi vastaavan käytäntöä? Näin ollen tätä virkkeen osaa voitaisiin täydentää lisäämällä ilmaisun "*ehdotuksista unionin säädöksiksi*" jälkeen sanat "*tai suosituksista*".

² Siirtyminen hyväksyntämenettelystä yhteispäätösmenettelyyn (ks. yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n raportti, CONV 424/02, s. 17).

³ Siirtyminen yhteistoimintamenettelystä yhteispäätösmenettelyyn (ks. yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n raportti, CONV 424/02, s. 16).

1. *EKPJ:n* muodostavat *EKP* ja kansalliset keskuspankit.
2. *EKP* on oikeushenkilö.
3. *EKPJ*:ää johtavat *EKP:n* päätöksentekaelimet, jotka ovat *EKP:n* neuvosto ja johtokunta.
4. *EKPJ:n* perussääntö on ~~tähän sopimukseen liitettyssä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyssä~~ pöytäkirjassa.
5. **Euroopan parlamentti ja neuvosto ~~voi~~ voivat lainsäädäntömenettelyä noudattaen** muuttaa *EKPJ:n* perussäännön 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4 ja 32.6 artiklaa, 33.1 artiklan a alakohtaa sekä 36 artiklaa ~~joko määräenemmistöllä EKP:n suosituksesta ja komissiota kuultuaan taikka yksimielisesti komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan.~~
Kummassakin tapauksessa tarvitaan Euroopan parlamentin puoltava lausunto. Ne tekevät ratkaisunsa Euroopan keskuspankkia kuultuaan¹.
6. ~~Neuvosto antaa määräenemmistöllä joko komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja EKP:a kuultuaan taikka EKP:n suosituksesta sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan~~
hyväksyy *EKPJ:n* perussäännön 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 ja 34.3 artiklassa tarkoitetut säännökset toimenpiteet. Se tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä joko komission ehdotuksesta ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan taikka Euroopan keskuspankin suosituksesta ja komissiota kuultuaan. Kummassakin tapauksessa se tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.

---

¹ Siirtyminen hyväksyntämenettelystä yhteispäätösmenettelyyn (ks. yksinkertaistamista käsittelevän työryhmä 9:n raportti, CONV 424/02, s. 17). Koska yhteispäätösmenettely, sellaisena kuin siitä on määrätty EY-sopimuksen nykyisessä 251 artiklassa ja josta tulee lainsäädäntömenettely, on laadittu toimimaan vain kolmen toimielimen, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission, kanssa, tätä menettelyä koskevasta muutoksesta seuraa, että Euroopan keskuspankki menettäisi suositusten antamista koskevan toimivaltuuden, joka sillä on EY-sopimuksen nykyisen 107 artiklan 5 kohdan nojalla.

108 artikla

Käyttäessään sille ~~tällä sopimuksella~~ **perustuslailla** ja *EKPJ*:n perussäännöllä annettuja valtuuksiaan tai suorittaessaan niillä sille annettuja tehtäviään ja velvollisuuksiaan *EKP* tai kansallinen keskuspankki taikka *EKP*:n tai kansallisen keskuspankin päätöksentekuelimen jäsen ei pyydä eikä ota ohjeita ~~yhteisön unionin~~ **Yhteisön Unionin** toimielimiltä tai elimiltä, jäsenvaltioiden hallituksilta eikä miltään muultakaan taholta. ~~Yhteisön Unionin~~ **Yhteisön Unionin** toimielimet ja laitokset sekä jäsenvaltioiden hallitukset sitoutuvat kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa *EKP*:n tai kansallisten keskuspankkien päätöksentekuelinten jäseniin heidän suorittaessaan tehtäviään.

109 artikla

Jokainen jäsenvaltio huolehtii siitä, että ~~viimeistään päivänä, jona EKPJ perustetaan~~, sen kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on sopusoinnussa ~~tämän sopimuksen perustuslain~~ ja *EKPJ*:n perussäännön kanssa.

110 artikla

1. *EKPJ*:lle uskottujen tehtävien suorittamiseksi *EKP* ~~tämän sopimuksen perustuslain~~ määräysten mukaisesti ja *EKPJ*:n perussäännössä määrätyn edellytyksin:

- a) antaa **eurooppa**-asetuksia, siinä laajuudessa kuin se on tarpeen *EKPJ*:n perussäännön 3.1 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa taikka 19.1, 22 tai 25.2 artiklassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi, sekä tapauksissa, joista säädetään [107 artiklan 6 kohdassa] tarkoitetuissa neuvoston säädöksissä;
- b) tekee **eurooppa**päätökset, jotka ovat tarpeen *EKPJ*:lle ~~tällä sopimuksella~~ **perustuslailla** sekä *EKPJ*:n perussäännössä uskottujen tehtävien suorittamiseksi;
- c) antaa suosituksia ja lausuntoja.

2. ~~Asetus pätee yleisesti. Se on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.~~

~~Suosituksset ja lausunnot eivät ole sitovia.~~

~~Päätös velvoittaa kaikilta osiltaan niitä, joille se on osoitettu¹.~~

[Mitä ~~253,~~² 254 ja 256 artiklassa määrätään, sovelletaan *EKP*:n antamiin asetuksiin ja sen tekemiin **eurooppa**päätöksiin.]

¹ Tämän kohdan kolme ensimmäistä alakohtaa ovat toistoa, kun otetaan huomioon I osan "oikeudellisia välineitä" koskeva artiklaehdotus (24 artiklan 1 kohta, CONV 571/03).

² Viittaus 253 artiklaan (säädösten perustelut) on toistoa, kun otetaan huomioon I osan "säädöksiä koskevia yhteisiä periaatteita" koskeva artiklaehdotus (32 artiklan 2 kohta, CONV 571/03).

EKP voi päättää julkistaa¹ **eurooppapäätöksensä**, suosituksensa ja lausuntonsa.

3. Niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa [107 artiklan 6 kohdassa] määrättyä menettelyä noudattaen, *EKP* voi määrätä yrityksille sakkoja ja uhkasakkoja, jollei sen antamia asetuksia tai tekemiä **eurooppapäätöksiä** noudateta.

110 a artikla²

EKP:n toimivaltaa rajoittamatta³ neuvosto ~~toteuttaa~~ **hyväksyy** kyseisten jäsenvaltioiden määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja ~~EKP:a kuultuaan muut~~ **jäsenvaltioita**⁴, joita ei koske poikkeus⁵, edustavien neuvoston jäsenten määräenemmistöllä toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa ~~ecu nopeasti käyttöön~~ näiden jäsenvaltioiden yhteisenä rahana, euron käytössä. Tällöin sovelletaan [122 artiklan 5 kohdan toista virkettä]⁶. **Neuvosto tekee ratkaisunsa EKP:a kuultuaan.**

¹ Koska ilmaisu "*publier*" tarkoittaa julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä, voidaan kysyä, eikö olisi parempi käyttää ilmaisua "*rendre publics*" (ei vaikuta suomennokseen).

² Siitä lähtien kun euro otettiin käyttöön vuonna 1999, nykyistä 123 artiklan 4 kohtaa on käytetty oikeusperustana yhteiseen rahaan liittyvien toimenpiteiden hyväksymiseksi. Tämä siirtymäkautta varten laadittu oikeusperusta sisältää kuitenkin vanhentuneita ilmaisuja, kuten "*toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa ecu nopeasti käyttöön*", minkä lisäksi se on siirtymämääräyksiä koskevassa luvussa. Vaikuttaisi siltä, että oikeusperusta on syytä vakiinnuttaa rahaliiton moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Näin ollen ehdotetaan sen siirtämistä rahapolitiikkaa koskevia "tavanomaista" järjestelyä koskevaan lukuun ja sen mukauttamista lopullisuuden korostamiseksi korvaamalla ilmaisu "*ecun nopea käyttöönotto*" ilmaisulla "*euron käyttö*".

³ Tämä virkkeen osa on uusi. Mukautuksen tarkoituksena on välttää oikeusperustan vakiinnuttamisen vaikutukset EKP:n toimivaltaan.

⁴ Tästä – toki alkuperäistä pidemmästä – sanamuodosta käy täsmällisesti ilmi toimielimen käytännön toimintamalli.

⁵ Tämä käsite on määritelty nykyisen siirtymämääräyksiä koskevan luvun artiklassa (ks. jäljempänä oleva uusi versio 116 artiklan 1 kohdasta).

⁶ Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan jäljempänä esitetyn uuden version mukaista 116 artiklan 4 kohtaa.

111 artikla¹

1. Poiketen siitä, mitä 300 artiklassa määrätään, neuvosto voi yksimielisesti EKP:n tai komission suosituksesta sekä kuultuaan EKP:a pyrkimyksin saavuttaa hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys ja Euroopan parlamenttia kuultuaan sekä noudattaen 3 kohdassa määrättyä menettelyä mainitussa kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen määrittämiseksi, tehdä muodollisia sopimuksia valuuttakurssijärjestelmästä, joka koskee ecun suhdetta muihin valuuttoihin kuin yhteisön valuuttoihin. Neuvosto voi määräenemmistöllä EKP:n tai komission suosituksesta sekä kuultuaan EKP:a pyrkimyksin saavuttaa hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys, vahvistaa tai kumota ecun keskuskurssit valuuttakurssijärjestelmässä taikka muuttaa niitä. Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon ecun keskuskurssien vahvistamisesta, muuttamisesta tai kumoamisesta.

2. Jos ei ole olemassa 1 kohdassa tarkoitettua valuuttakurssijärjestelmää suhteessa yhteen tai useampaan muuhun valuuttaan kuin yhteisön valuuttaan, neuvosto voi määräenemmistöllä joko komission suosituksesta ja EKP:a kuultuaan taikka EKP:n suosituksesta laatia yleiset suuntaviivat tällaisia valuuttoja koskevaa valuuttakurssipolitiikkaa varten. Nämä yleiset suuntaviivat eivät vaikuta EKP:n ensisijaiseen tavoitteeseen pitää yllä hintatason vakautta.

3. Poiketen siitä, mitä 300 artiklassa määrätään, tapauksissa, joissa on tarve yhteisön sekä yhden tai useamman valtion taikka kansainvälisen järjestön kesken neuvotella raha- ja valuuttaoloja koskevista sopimuksista, neuvosto päättää määräenemmistöllä komission suosituksesta ja EKP:a kuultuaan näiden neuvottelujen järjestelyistä sekä näiden sopimusten tekemisestä. Näillä järjestelyillä turvataan se, että yhteisö esittää yhtenäisen kannan. Komissio liitetään neuvotteluihin täysin.

Tämän kohdan mukaisesti tehdyt sopimukset sitovat yhteisön toimielimiä, EKP:a ja jäsenvaltioita.

4. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan kannasta, joka yhteisöllä on kansainvälisellä tasolla talous- ja rahaliiton kannalta erityisen merkittävässä kysymyksissä, ja siitä, miten sitä edustetaan, noudattaen 99 ja 105 artiklassa määrättyä toimivallanjakoa.

5. Jäsenvaltiot voivat neuvotella kansainvälisissä toimielimissä ja tehdä kansainvälisiä sopimuksia, sen kuitenkaan rajoittamatta yhteisön toimivaltaa ja yhteisön sopimuksia talous- ja rahaliittoon liittyvillä aloilla.

---

¹ Valmistelukunnan olisi tarkasteltava tätä artiklaa ulkosuhteisiin liittyvien kysymysten yhteydessä, minkä vuoksi sitä ei käsitellä tässä.

3 LUKU

INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

112 artikla

1. *EKP:n* neuvoston muodostavat *EKP:n* johtokunnan jäsenet sekä **niiden jäsenvaltioiden** kansallisten keskuspankkien pääjohtajat, **joita ei koske poikkeus**¹.
2. a) Johtokunnan muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä.
b) Johtokunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja muut jäsenet nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten valtion- tai hallitusten päämiesten tasolla neuvoston suosituksesta tekemällä yhteisellä sopimuksella henkilöistä, joilla on arvostettu asema ja ammattikokemus rahatalouden tai pankkitoiminnan alalla; neuvosto antaa suosituksensa Euroopan parlamenttia ja *EKP:n* neuvostoa kuultuaan.

Heidän toimikautensa on kahdeksan vuotta, eikä heitä voida nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Johtokunnan jäsenenä voi olla vain jäsenvaltion kansalainen.

113 artikla

1. Neuvoston puheenjohtaja² ja yksi komission jäsen voi osallistua *EKP:n* neuvoston kokouksiin, mutta heillä ei ole äänioikeutta.

Neuvoston puheenjohtaja voi tehdä aloitteen *EKP:n* neuvostossa käsiteltäväksi asiaksi.

2. *EKP:n* puheenjohtaja kutsutaan neuvoston kokouksiin, jos niissä käsitellään *EKPJ:n* tavoitteisiin ja tehtäviin liittyviä asioita.

---

¹ Tällä muutoksella halutaan vain todeta selkeästi, millainen nykyjärjestelmä on nykyisen 122 artiklan 3 kohdan viimeisen virkkeen (josta tulee jäljempänä ehdotetussa versiossa 116 artiklan 2 kohta) sekä *EKPJ:n* perussäännön 43 artiklan 4 kohdan ja 10 artiklan 1 kohdan määräysten perusteella.

² Valmistelukunta voisi tarkastella mahdollisuutta mukauttaa tämä määräys nykyisen käytännön mukaiseksi eli todeta siinä, että sellaisen jäsenvaltion hoitaessa neuvoston puheenjohtajuutta, joka ei ole ottanut käyttöön euroa, *EKP:n* neuvoston kokouksiin osallistuu neuvoston puolesta euroryhmän puheenjohtaja. Ks. lisäksi 100 artiklaa koskeva alaviite ilmauksen "*neuvoston puheenjohtaja*" käytön osalta.

3. *EKP* laatii vuosittain *EKPJ*:n toiminnasta sekä edellisen ja kuluvaan vuoden rahapolitiikasta kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle sekä Eurooppa-neuvostolle. *EKP*:n puheenjohtaja esittelee tämän kertomuksen neuvostolle sekä Euroopan parlamentille, joka voi käydä yleiskeskustelun sen pohjalta.

EKP:n puheenjohtajaa ja muita *EKP*:n johtokunnan jäseniä voidaan Euroopan parlamentin pyynnöstä tai heidän omasta aloitteestaan kuulla Euroopan parlamentin toimivaltaisissa valiokunnissa.

114 artikla

1. Perustetaan ~~neuvoa-antava raha-asiain komitea~~ **talous- ja rahoituskomitea** edistämään jäsenvaltioiden politiikan yhteensovittamista sisämarkkinoiden toiminnan kannalta tarpeellisessa laajuudessa.

~~Komitean tehtävänä on:~~

- ~~— seurata jäsenvaltioiden ja yhteisön rahamarkkinoiden tilaa ja rahoitustilannetta ja jäsenvaltioiden yleisiä maksujärjestelmiä sekä antaa niistä säännöllisesti kertomuksia neuvostolle ja komissiolle;~~
- ~~— antaa neuvostolle ja komissiolle lausuntoja niiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan;~~
- ~~— osallistua neuvoston 59 ja 60 artiklassa, 99 artiklan 2–5 kohdassa, 100, 102, 103 ja 104 artiklassa, 116 artiklan 2 kohdassa, 117 artiklan 6 kohdassa, 119 ja 120 artiklassa, 121 artiklan 2 kohdassa sekä 122 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun työn valmisteluun, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta 207 artiklan soveltamista;~~
- ~~— ainakin kerran vuodessa tarkastella tämän sopimuksen sekä neuvoston toteuttamien toimenpiteiden soveltamisen tuloksena saavutettua pääomanliikkeiden ja maksujen vapauden tilannetta; tarkastelu koskee kaikkia pääomanliikkeisiin ja maksuihin liittyviä toimenpiteitä; komitea antaa komissiolle ja neuvostolle kertomuksen tarkastelun tuloksista.~~

Jäsenvaltiot ja komissio nimeävät kukin kaksi jäsentä raha-asiain komiteaan.¹

2. ~~Kolmannen vaiheen alkaessa perustetaan talous- ja rahoituskomitea. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu raha-asiain komitea lakkautetaan.~~

---

¹ Vanhentunut kohta, jossa viitataan raha-asiain komiteaan, joka on jo lakkautettu seuraavan kohdan nojalla.

~~Talous- ja rahoituskomitean~~ **Kyseisen komitean** tehtävänä on:

- a) antaa neuvostolle ja komissiolle lausuntoja niiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan;
- b) seurata jäsenvaltioiden ja ~~yhteisön~~ **unionin** taloudellista tilannetta ja rahoitustilannetta sekä antaa niistä, erityisesti rahoitussuhteista kolmansiin maihin ja kansainvälisiin laitoksiin, säännöllisesti kertomuksia neuvostolle ja komissiolle;
- c) osallistua neuvoston [59 ja 60 artiklassa, 99 artiklan 2 - 5 kohdassa, 100, 102, 103 ja 104 artiklassa, 105 artiklan 6 kohdassa, 106 artiklan 2 kohdassa, 107 artiklan 5 ja 6 kohdassa, 111 ja 119 artiklassa, 120 artiklan 2 ja 3 kohdassa, 122 artiklan 2 kohdassa sekä 123 artiklan 4 ja 5 kohdassa] tarkoitetun työn valmisteluun sekä suorittaa muut neuvoston sille antamat neuvoa-antavat tehtävät ja valmistelutehtävät, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta [207 artiklan] soveltamista;
- d) ainakin kerran vuodessa tarkastella ~~tämän sopimuksen~~ **perustuslain** sekä neuvoston ~~toteuttamien~~ **hyväksymien** toimenpiteiden soveltamisen tuloksena saavutettua pääomanliikkeiden ja maksujen vapauden tilannetta; tarkastelu koskee kaikkia pääomanliikkeisiin ja maksuihin liittyviä toimenpiteitä; komitea antaa komissiolle ja neuvostolle kertomuksen tarkastelun tuloksista.

Jäsenvaltiot, komissio ja *EKP* nimeävät kukin enintään kaksi jäsentä komiteaan.

3. Neuvosto ~~antaa tekee~~ määränemmistöllä komission ehdotuksesta sekä ~~EKP:a ja tässä artiklassa tarkoitettua komiteaa kuultuaan~~ **eurooppapäätöksen, jolla vahvistetaan** yksityiskohtaiset säännöt talous- ja rahoituskomitean kokoonpanosta. **Neuvosto tekee ratkaisunsa EKP:a ja kyseistä komiteaa kuultuaan.** Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon tällaisesta päätöksestä.

4. Edellä 2 kohdassa määrättyjen tehtävien lisäksi komitea seuraa asianomaisten jäsenvaltioiden rahamarkkinoiden tilaa ja rahoitustilannetta sekä niiden yleisiä maksujärjestelmiä ja antaa niistä säännöllisesti kertomuksia neuvostolle ja komissiolle, jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita **koskee** [123 ja 123 artiklassa]¹ tarkoitettu poikkeus².

¹ Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan jäljempänä esitetyn uuden version mukaista 116 artiklan 1 kohtaa.

² Tämän kohdan väliaikaisuuden huomioon ottaen voitaisiin harkita sen siirtämistä varsinaiseen siirtymätoimenpiteitä koskevaan lukuun, esimerkiksi jäljempänä esitetyn uuden version mukaiseen 118 artiklaan.

115 artikla

Asioissa, jotka kuuluvat [99 artiklan 4 kohdan, 104 artiklan, sen 14 kohtaa lukuun ottamatta, 111, 121¹ ja 122² artiklan sekä 123 artiklan 4³ ja 5⁴ kohdan] soveltamisalaan, neuvosto tai jäsenvaltio voi pyytää komissiota tapauksen mukaan joko antamaan suosituksen tai tekemään ehdotuksen. Komissio tutkii tällaisen pyynnön ja esittää viipymättä päätelmänsä neuvostolle.

---

¹ Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan jäljempänä esitetyn uuden version mukaista 117 artiklan 1 kohtaa.

² Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan jäljempänä esitetyn uuden version mukaista 116 artiklaa ja 117 artiklan 1 ja 2 kohtaa.

³ Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan jäljempänä esitetyn uuden version mukaista 110 a artiklaa.

⁴ Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan jäljempänä esitetyn uuden version mukaista 117 artiklan 3 kohtaa.

Tätä lukua ehdotetaan muokattavaksi perusteellisesti tarkoituksena ottaa huomioon se, että euron käyttöönottoon siirtyminen on saatettu päätökseen: tässä luvussa on tarkoitus käsitellä vastedes pääasiassa niihin jäsenvaltioihin sovellettavaa järjestelmää, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, sekä menettelyjä, joita sovelletaan niiden ottaessa euron käyttöön.

Näin ollen ehdotetaan, että useita tämän luvun määräyksiä poistetaan nyttemmin vanhentuneina ja jäljelle jäävät määräykset järjestetään loogisemmin. Jäljempänä esitetyissä ehdotuksissa on useimmiten kyse pelkästään nykyisen tekstin siirtämisestä eri kohtaan. Sen vuoksi raportin muista osista poiketen tässä luvussa eri paikkaan siirretyt määräykset on kirjoitettu edelleen normaalein kirjasimin ja niiden alkuperäinen paikka voimassa olevassa perustamissopimuksessa ilmoitetaan alaviitteessä; vain varsinaiset uudet tekstit, joita ei ole nykyisessä perustamissopimuksessa, on lihavoitu.

Raportin lopussa esitetään tämän luvun teksti näiden muutosten mukaisena, jotta ehdotetuista muutoksista saisi selkeämmän kuvan.

4 LUKU

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

116 artikla¹

1. — Talous- ja rahaliiton toteuttamisen toinen vaihe alkaa 1 päivänä tammikuuta 1994.

2. — Ennen tuota päivämäärää:

a) — jokainen jäsenvaltio

— toteuttaa tarvittaessa aiheelliset toimenpiteet 56 artiklassa määrättyjen kieltojen noudattamiseksi, sekä 101 artiklassa ja 102 artiklan 1 kohdassa määrättyjen kieltojen noudattamiseksi;

— hyväksyy tarvittaessa b alakohdassa määrätyn arvioinnin mahdollistamiseksi monivuotisia ohjelmia, joiden tarkoituksena on turvata talous- ja rahaliiton toteuttamiseksi tarvittava kestävä lähentyminen erityisesti hintatason vakauden ja terveen julkistalouden osalta;

¹ Nyttemmin vanhentunut nykyinen teksti poistetaan (seuraavassa alaviitteessä esitetään erityishuomautuksia 5 kohdan osalta). Tämä teksti korvataan siis tekstillä, joka käsittää nykyisiä määräyksiä sisältävät neljä kohtaa, ks. jäljempänä.

b) ~~neuvosto arvioi komission kertomuksen perusteella talouden ja raha-asiain alalla lähentymisessä toteutunutta edistymistä, erityisesti hintatason vakauden ja terveen julkistalouden osalta toteutunutta edistymistä, samoin kuin sisämarkkinoita koskevan yhteisön oikeuden täytäntöönpanossa saavutettua edistymistä.~~

3. ~~Toisen vaiheen alusta sovelletaan 101 artiklan, 102 artiklan 1 kohdan, 103 artiklan 1 kohdan sekä 104 artiklan, sen 1, 9, 11 ja 14 kohtaa lukuun ottamatta, määräyksiä.~~

~~Kolmannen vaiheen alusta sovelletaan 100 artiklan 2 kohdan, 104 artiklan 1, 9 ja 11 kohdan, 105, 106, 108, 111, 112 ja 113 artiklan sekä 114 artiklan 2 ja 4 kohdan määräyksiä.~~

4. ~~Toisen vaiheen aikana jäsenvaltiot pyrkivät välttämään liiallisia julkistalouden alijäämiä.~~

5. ~~Toisen vaiheen aikana jokainen jäsenvaltio aloittaa tarvittaessa menettelyn, jolla sen keskuspankin itsenäisyys toteutuu 109 artiklan mukaisesti.~~¹

1. Niitä jäsenvaltioita, joiden osalta neuvosto ei ole **päättänyt** niiden täyttävän **euron** käyttöön ottamiseksi vaadittavat edellytykset, koskee tämän artiklan 2 kohdassa määritelty poikkeus. Näistä jäsenvaltioista käytetään jäljempänä nimitystä 'jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus'.²

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus merkitsee, että seuraavia määräyksiä ei sovelleta jäsenvaltioon, jota asia koskee: [104 artiklan 9 ja 11 kohta, 105 artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohta, 106, 110 ja 111 artikla sekä 112 artiklan 2 kohdan b alakohta]. Siitä, että *EKPJ*:ään sisältyvät oikeudet ja velvollisuudet eivät koske tällaista jäsenvaltiota ja sen keskuspankkia, määrätään *EKPJ*:n perussäännön IX luvussa.³

3. 'Jäsenvaltioilla' tarkoitetaan [105 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa, 106, 110 ja 111 artiklassa sekä 112 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] jäsenvaltioita, joita ei koske poikkeus⁴.

---

¹ Todettakoon, että tämän artiklan uuden version mukaisen 2 kohdan, EY:n perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä EKPJ:n perussäännön 7 ja 14 artiklan määräykset yhdessä velvoittavat vastedes jäsenvaltiot takaamaan keskuspankkiensa riippumattomuuden.

² Tämä kohta on otettu nykyisen 122 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta, ja siihen on tehty vain muutoseikkoihin liittyviä mukautuksia.
Huomattakoon, että kymmenen liittyvän valtion kohdalla poikkeuksen tekemisestä sovitaan nimenomaisesti liittymisasiakirjassa.

³ 2-4 kohdan teksti on sama kuin nykyisen 122 artiklan 3-5 kohdan teksti.

⁴ Huomattakoon, että 105 artiklan 1 kohdassa ei mainita nimenomaisesti ilmausta 'jäsenvaltiot'.

4. Niiden jäsenvaltioiden äänioikeus, joita koskee poikkeus, pidätetään 3 2 kohdassa mainituissa ~~luetelluissa~~ tämän sopimuksen **perustuslain** artikloissa tarkoitettujen neuvoston päätösten toimenpiteiden osalta. **Tuolloin [205 artiklasta ja 250 artiklan 1 kohdasta] poiketen määräenemmistöllä tarkoitetaan kahta kolmasosaa niiden jäsenvaltioiden edustajien äänistä [205 artiklan 2 kohdan] mukaisesti painotettuina, joita ei koske poikkeus, ja yksimielisyyttä vaativien säädösten edellytyksenä on noiden jäsenvaltioiden yksimielisyys.**

117 artikla ¹

1. ~~Toisen vaiheen alkaessa perustetaan Euroopan rahapoliittinen instituutti, jäljempänä 'ERI', ja se ryhtyy hoitamaan tehtäviään; se on oikeushenkilö, ja sitä johtaa ja hoitaa neuvosto, jonka muodostavat puheenjohtaja sekä kansallisten keskuspankkien pääjohtajat ja yksi heistä varapuheenjohtajana.~~

~~Puheenjohtaja nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten valtion- tai hallitusten päämiesten tasolla tekemällä yhteisellä sopimuksella ERI:n neuvoston suosituksesta, sekä kun Euroopan parlamenttia ja neuvostoa on kuultu. Puheenjohtaja valitaan henkilöistä, joilla on arvostettu asema ja ammattikokemus rahatalouden tai pankkitoiminnan alalla. Ainoastaan jäsenvaltion kansalainen voi olla ERI:n puheenjohtajana. ERI:n neuvosto nimittää varapuheenjohtajan.~~

~~ERI:n perussääntö on tähän sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa.~~

2. ~~ERI:n tehtävänä on:~~

~~— lujittaa kansallisten keskuspankkien välistä yhteistyötä;~~

~~— lujittaa jäsenvaltioiden rahapolitiikan yhteensovittamista hintatason vakauden turvaamiseksi;~~

~~— seurata Euroopan valuuttajärjestelmän toimintaa;~~

~~— neuvotella sellaisista kansallisten keskuspankkien toimivaltaan kuuluvista kysymyksistä, jotka vaikuttavat rahoituslaitosten ja markkinoiden vakauteen;~~

~~— ottaa vastatakseen niistä tehtävistä, jotka lakkautettavalla Euroopan raha-asiaain yhteistyörahastolla on; lakkauttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan ERI:n perussäännössä;~~

~~— helpottaa ecun käyttöä ja seurata sen kehitystä, ecu selvitysjärjestelmän moitteeton toiminta mukaan luettuna.~~

---

¹ Nykyisen tekstin vanhentuneet 1 ja 3-9 kohta poistetaan. Osa 2 kohdasta säilytetään – yliviiivattu ja kursivoitu osuus – hieman muutettuna ja siirretään uuteen 118 artiklan 2 kohtaan. 117 artikla korvataan tekstillä, joka käsittää nykyisiä määräyksiä sisältävät kolme kohtaa, ks. jäljempänä.

3. — ~~Kolmannen vaiheen valmisteleminen ERI:~~

- ~~— valmistelee kolmannen vaiheen aikana harjoitettavaa yhtenäistä rahapolitiikkaa varten tarvittavat välineet ja menettelyt;~~
- ~~— edistää tarvittaessa niiden sääntöjen ja menettelyjen yhdenmukaistamista, jotka koskevat tilastotietojen keräämistä, laatimista ja levittämistä sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla;~~
- ~~— valmistelee säännöt, jotka koskevat kansallisten keskuspankkien EKPJ:n yhteydessä toteuttamia toimia;~~
- ~~— edistää rajojen yli suoritettavien maksujen tehokkuutta;~~
- ~~— valvoo ecu-setelien teknistä valmistelua.~~

~~Viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1996 ERI täsmentää ne sääntelyyn, hallintoon ja logistiikkaan liittyvät kehykset, jotka EKPJ tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi kolmannen vaiheen aikana. Nämä kehykset saatetaan EKP:n päätettäväksi sen perustamispäivänä.~~

4. — ~~ERI voi kahden kolmasosan enemmistöllä neuvostonsa jäsenistä:~~

- ~~— antaa lausuntoja ja suosituksia raha- ja valuuttakurssipolitiikan yleisistä suuntaviivoista sekä niihin liittyvistä kussakin jäsenvaltiossa toteutetuista toimenpiteistä;~~
- ~~— antaa hallituksille ja neuvostolle lausuntoja ja suosituksia politiikasta, joka on omiaan vaikuttamaan yhteisön rahatalouden sisäiseen tai ulkoiseen tilanteeseen ja erityisesti Euroopan valuuttajärjestelmän toimintaan;~~
- ~~— antaa jäsenvaltioiden rahaviranomaisille suosituksia niiden rahapolitiikan harjoittamisesta.~~

5. — ~~ERI voi yksimielisesti päättää julkistaa lausuntonsa ja suosituksensa.~~

6. — ~~Neuvosto kuulee ERI:a ehdotetuista yhteisön säädöksistä ERI:n toimivaltaan kuuluvalla alalla.~~

~~Jäsenvaltioiden viranomaisten on niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa määräenemmistöllä komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja ERI:a kuultuaan, kuultava ERI:a suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan kuuluvalla alalla.~~

7. — ~~Neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja ERI:a kuultuaan uskoa ERI:lle muita tehtäviä kolmannen vaiheen valmisteleminen.~~

~~8. Tapauksissa, joissa tässä sopimuksessa määrätään EKP:n neuvoa antavista tehtävistä, ennen EKP:n perustamista viittauksilla EKP:iin tarkoitetaan ERI:a.~~

~~9. Toisen vaiheen aikana ilmaisulla 'EKP' tarkoitetaan 230, 232, 233, 234, 237 ja 288 artiklassa ERI:a.~~

1. Ainakin kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus, komissio ja *EKP* antavat neuvostolle kertomuksen¹ niiden jäsenvaltioiden, **joita koskee poikkeus** edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien velvollisuuksiensa täyttämiseksi. Näissä kertomuksissa tarkastellaan erityisesti, onko kunkin **kyseessä olevan** jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, sopusoinnussa ~~tämän sopimuksen perustuslain~~ [108 ja 109 artiklan] sekä *EKPJ*:n perussäännön kanssa. Kertomuksissa tarkastellaan myös sitä, onko kestävä lähtymisen korkea taso saavutettu, arvioimalla missä määrin kukin **kyseessä oleva** jäsenvaltio on täyttänyt seuraavat arviointiperusteet:

- a) hintatason pysyminen mahdollisimman vakaana; tämä on ilmeistä, jos inflaatio on lähellä korkeintaan kolmen hintatason vakauden parhaiten saavuttaneen jäsenvaltion vastaavaa inflaatiovauhtia;
- b) kestävä julkisen talouden tilanne; tämä on ilmeistä, jos julkisen talouden rahoitusaseman osalta on tilanne, jossa ei ole [104 artiklan 6 kohdassa] tarkoitettua liiallista alijäämää;
- c) ~~Euroopan valuuttajärjestelmän~~² valuuttakurssijärjestelmässä määrättyjen tavanomaisten vaihteluvälien noudattaminen ainakin kahden vuoden ajan siten, ettei valuutan ulkoista arvoa ole alennettu suhteessa ~~toisen jäsenvaltion valuuttaan euroon~~³;
- d) jäsenvaltion, **jota koskee poikkeus**, saavuttaman lähtymisen ja **kyseisen** jäsenvaltion ~~Euroopan valuuttajärjestelmän~~⁴ valuuttakurssijärjestelmään osallistumisen pysyvyys, sellaisena kuin se ilmenee pitkän aikavälin korkojen tasossa.

---

¹ Tämä osa virkkeestä on otettu nykyisen 122 artiklan 2 kohdan ensimmäisestä virkkeestä. Loppuosa tämän kohdan tekstistä on nykyisen 121 artiklan 1 kohdan teksti hieman muutettuna.

² On syytä todeta, että euron käyttöönoton myötä Euroopan valuuttajärjestelmän osa-aloista on enää jäljellä vain valuuttakurssijärjestelmä. Valuuttakurssijärjestelmääkin on muutettu, ja se on nykyiseltä nimeltään "ERM II". Tekstin yksinkertaistamiseksi ja sen välttämiseksi, että tulevassa perustuslaissa olisi vanhentuneita viittauksia, voitaisiin harkita sitä, ettei viitattaisi enää tiettyyn valuuttakurssijärjestelmään vaan käytettäisiin tämän ehdotuksen mukaista yleisluonteisempaa sanamuotoa.

³ Tämän muutosehdotuksen perusteena on se, että viiteparametrina on nyttemmin euro.

⁴ Kuten c kohtaa koskevassa alaviitteessä todettiin, Euroopan valuuttajärjestelmän osa-aloista on enää jäljellä vain valuuttakurssijärjestelmä, jota on muutettu ja joka on nykyiseltä nimeltään "ERM II".

Tässä kohdassa mainittuja neljää arviointiperustetta ja ajanjaksoja, joina niitä on noudatettava, täsmennetään ~~tähän sopimukseen liitettyssä~~ **lähentymisperusteista tehdyssä** pöytäkirjassa. Komission ja ~~ERI:n~~ **EKP:n** kertomuksissa otetaan huomioon myös ~~eeu~~ **kehitys**, markkinoiden yhdentymisen tulokset, vaihtotaseiden tasapainon tilanne ja kehitys sekä yksikkötyökustannusten ja muiden hintaindeksien kehityksen tarkastelu.

2. Neuvosto, Euroopan parlamenttia kuultuaan ja keskusteltuaan asiasta kokoonpanossa, jonka muodostavat valtion- tai hallitusten päämiehet, päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta, mitkä niistä jäsenvaltioista, joita koskee poikkeus, täyttävät vaadittavat edellytykset [121 artiklan 1 kohdassa]¹ vahvistettujen arviointiperusteiden perusteella, ja kumoaa poikkeukset niiden jäsenvaltioiden osalta.²

3. Jos [122 artiklan 2 kohdassa]³ määrätyn menettelyn mukaisesti on päätetty kumota poikkeus, neuvosto vahvistaa ~~niiden jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja sen jäsenvaltion, jota asia koskee, yksimielisyydellä~~ komission ehdotuksesta sekä ~~EKP:a kuultuaan~~ **niitä jäsenvaltioita edustavien neuvoston jäsenten⁴, joita ei koske poikkeus, ja sen jäsenvaltion, jota asia koskee, yksimielisyydellä peruuttamattomasti⁵** kurssin, jolla ~~eeu~~ **euro** korvaa kyseisen jäsenvaltion valuutan, sekä päättää muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen ~~eeu~~ **euron** käyttöönottamiseksi yhteisenä rahana kyseisessä jäsenvaltiossa. **Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan keskuspankkia kuultuaan.⁶**

118 artikla ⁷

~~Ecu-korin valuuttakokoonpanoa ei muuteta.~~

~~Kolmannen vaiheen alusta ecun arvo vahvistetaan lopullisesti 123 artiklan 4 kohdan mukaisesti.~~

¹ Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan tämän artiklan 1 kohtaa tämän ehdotuksen mukaisessa uudessa muodossaan.

² Tämä kohta on otettu nykyisen 122 artiklan 2 kohdan toisesta alakohdasta, ja siihen on tehty vain muutoseikkoihin liittyviä mukautuksia.

³ Tässä viittauksessa tarkoitetaan nimenomaan tämän artiklan 2 kohtaa tämän ehdotuksen mukaisessa uudessa muodossaan.

⁴ Tästä – toki alkuperäistä pidemmästä – sanamuodosta käy täsmällisesti ilmi toimielimen käytännön toimintamalli.

⁵ Tämän adverbien myötä saadaan mukaan yksi keskeinen seikka 118 artiklasta, jonka kumoamista muilta osin ehdotetaan jäljempänä.

⁶ Tämä kohta on otettu nykyisen 123 artiklan 5 kohdasta, ja siihen on tehty vain muutoseikkoihin liittyviä mukautuksia.

⁷ Nykyisen tekstin vanhentunut osa poistetaan. Viittaus yhteisen rahan arvon vahvistamisen peruuttamattomuuteen on sisällytetty edellä esitetyn uuden version mukaisen 117 artiklan 3 kohtaan. Tämä teksti korvataan tekstillä, joka käsittää nykyisiä määräyksiä sisältävät kaksi kohtaa, ks. jäljempänä.

1. Jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, *EKPJ:n* perussäännön 45 artiklassa tarkoitettu *EKP:n* yleisneuvosto toimii *EKP:n* kolmantena päätöksentekuelimenä, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta ~~tämän sopimuksen perustuslain~~ [107 artiklan 3 kohdan] soveltamista.¹

2. Jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, *EKP:n*² tehtävänä on näiden jäsenvaltioiden osalta:

- a) lujittaa kansallisten keskuspankkien välistä yhteistyötä;
- b) lujittaa jäsenvaltioiden rahapolitiikan yhteensovittamista hintatason vakauden turvaamiseksi;
- c) seurata Euroopan valuuttajärjestelmän³ valuuttakurssijärjestelmän toimintaa;
- d) neuvotella sellaisista kansallisten keskuspankkien toimivaltaan kuuluvista kysymyksistä, jotka vaikuttavat rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen;
- e) ~~ottaa vastatakseen niistä tehtävistä, jotka lakkautettavalla~~ hoitaa Euroopan raha-asiain yhteistyörahostella on yhteistyörahoston entisiä tehtäviä, ~~lakkauttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan ERI:n perussäännössä; joista ERI oli aiemmin ottanut vastatakseen.~~⁴

118 a artikla⁵

~~Kolmannen vaiheen alkamiseen asti jokainen~~ Jokainen jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, pitää valuuttakurssipolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana. Tällöin jäsenvaltiot ottavat asianomainen jäsenvaltio ottaa huomioon kokemukset, jotka on saatu Euroopan valuuttajärjestelmään (EVJ) valuuttakurssijärjestelmään⁶ liittyvästä yhteistyöstä sekä eun kehittamisestä, ja noudattavat tällä alalla olemassa olevaa toimivaltaa.

¹ Tämä kohta on otettu nykyisen 123 artiklan 3 kohdasta, ja siihen on tehty vain muutoseikkoihin liittyviä mukautuksia.

² Uusi virkkeen osa sen huomioon ottamiseksi, että Euroopan keskuspankki on korvannut Euroopan rahapoliittisen instituutin.

³ Euroopan valuuttajärjestelmään viittaamisen osalta ks. edellä ehdotetun uuden version mukaista 117 artiklan 1 kohdan c alakohtaa koskeva alaviite.

⁴ Tämä kohta on johdantolauseetta lukuun ottamatta (ks. edellä oleva selvitys kohdan alkuun lisäystä virkkeen osasta) otettu nykyisen 117 artiklan 2 kohdasta; siihen on tehty joitakin muutoksia sen huomioon ottamiseksi, että Euroopan rahapoliittinen instituutti on lakkautettu.

⁵ Kyseessä on uusi määräys, joka käsittää nykyisen 124 artiklan 1 kohdan hieman muutettuna.

⁶ Euroopan valuuttajärjestelmään viittaamisen osalta ks. edellä ehdotetun uuden version mukaista 117 artiklan 1 kohdan c alakohtaa koskeva alaviite.

119 artikla¹

1. Jos jäsenvaltiolla, **jota koskee poikkeus**, on maksutasettaan koskevia vaikeuksia tai tällaiset vaikeudet uhkaavat sitä vakavasti joko sen kokonaismaksutaseen epätasapainon tai sen käytettävissä olevien valuuttojen vuoksi ja nämä vaikeudet ovat omiaan erityisesti vaarantamaan ~~yhteismarkkinoiden~~ **sisämarkkinoiden** toimintaa tai yhteisen kauppapolitiikan ~~asteittaista~~ toteuttamista, komissio tutkii viipymättä kyseisen valtion tilanteen sekä toimet, jotka tämä valtio on kaikin käytettävissään olevin keinoin toteuttanut tai voi toteuttaa ~~tämän sopimuksen määräysten~~ **perustuslain** mukaisesti. Komissio ilmoittaa, mitä toimenpiteitä se suosittaa kyseisen jäsenvaltion toteuttavan.

Jos ~~sen~~ jäsenvaltion toteuttamat toimet, **jota koskee poikkeus**, ja komission ehdottamat toimenpiteet eivät osoittaudu riittäviksi syntyneiden tai uhkaavien vaikeuksien poistamiseksi, komissio ~~114 artiklassa tarkoitettua komiteaa~~ **talous- ja rahoituskomiteaa** kuultuaan suosittaa neuvostolle keskinäisen avun antamista ja sen antamiseksi aiheellisia menetelmiä.

Komissio antaa neuvostolle säännöllisesti tietoja tilanteesta ja sen kehittymisestä.

2. Neuvosto ~~tekee ratkaisunsa~~ **päättää** keskinäisen avun antamisesta määräenemmistöllä; se antaa ~~direktiivit~~ **eurooppapuitelait** tai tekee **eurooppapäätökset**, joilla vahvistetaan apua koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt. Keskinäistä apua voivat olla etenkin:

- a) niihin muihin kansainvälisiin järjestöihin kohdistuva yhtenäinen toiminta, joiden puoleen jäsenvaltiot, **joita koskee poikkeus**, voivat kääntyä;
- b) kaupan vinoutumisen välttämiseksi tarvittavat toimenpiteet silloin, kun vaikeuksissa oleva ~~valtio~~ **jäsenvaltio, jota koskee poikkeus**, pitää voimassa tai ottaa uudelleen käyttöön kolmansiin maihin kohdistuvia määrällisiä rajoituksia;
- c) rajoitetut luotot muilta jäsenvaltioilta niiden suostumuksella.

3. Jos neuvosto ei ole myöntänyt komission suositamaa keskinäistä apua tai jos annettu keskinäinen apu ja toteutetut toimenpiteet ovat riittämättömät, komissio antaa vaikeuksiin joutuneelle ~~valtiolle~~ **jäsenvaltiolle, jota koskee poikkeus**, luvan toteuttaa suoja-toimenpiteet, joiden edellytykset ja joita koskevat yksityiskohtaiset säännöt komissio määrittelee.

Neuvosto voi määräenemmistöllä peruuttaa tämän luvan taikka muuttaa sen edellytyksiä tai sitä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

---

¹ Tämän artiklan teksti säilytetään hieman muutettuna lukuun ottamatta 4 kohtaa, joka poistetaan mutta jonka keskeinen sisältö on otettu mukaan lisäämällä 1,2 ja 3 kohtaan ilmaus "*jota/joita koskee poikkeus*".

~~4. — Jollei 122 artiklan 6 kohdasta muuta johdu, tätä artiklaa ei sovelleta enää kolmannen vaiheen alusta.¹~~

120 artikla²

1. Jos syntyy äkillinen maksutasekriisi eikä [119 artiklan 2 kohdassa] tarkoitettua päätöstä tehdä välittömästi, jäsenvaltio, jota asia koskee **poikkeus**, voi kaiken varalta toteuttaa tarvittavat suojatoimenpiteet. Toimenpiteiden on oltava sellaisia, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä ~~yhteismarkkinoiden~~ **sisämarkkinoiden** toiminnalle, eivätkä ne saa olla laajempia kuin on ehdottomasti tarpeen syntyneiden äkillisten vaikeuksien poistamiseksi.
2. Näistä suojatoimenpiteistä on annettava tieto komissiolle ja muille jäsenvaltioille viimeistään niiden tullessa voimaan. Komissio voi suositaa neuvostolle keskinäisen avun antamista [119 artiklan] mukaisesti.
3. Neuvosto voi komission lausunnon saatuaan ja ~~114 artiklassa tarkoitettua komiteaa~~ **talous- ja rahoituskomiteaa** kuultuaan määräenemmistöllä päättää, että asianomaisen ~~valtion~~ **jäsenvaltion** on muutettava edellä tarkoitettuja suojatoimenpiteitä, lykättävä niitä tai kumottava ne.
4. ~~Jollei 122 artiklan 6 kohdasta muuta johdu, tätä artiklaa ei sovelleta enää kolmannen vaiheen alusta.³~~

~~121 artikla⁴~~

- ~~1. — Komissio ja ERI antavat neuvostolle kertomuksia jäsenvaltioiden edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien jäsenvaltioiden velvollisuuksien täyttämiseksi. Näissä kertomuksissa tarkastellaan erityisesti, onko kunkin jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, sopusoinnussa tämän sopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä EKPJ:n perussäännön kanssa. Kertomuksissa tarkastellaan myös sitä, onko kestävän lähentymisen korkea taso saavutettu, arvioimalla missä määrin kukin jäsenvaltio on täyttänyt seuraavat arviointiperusteet:~~
- ~~— hintatason korkeatasoisen vakauden toteutuminen; tämä on ilmeistä, jos rahanarvon alenemisaste on lähellä korkeintaan kolmen hintatason vakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaavaa astetta;~~

¹ Ks. edellinen alaviite.

² Tämän artiklan teksti säilytetään hieman muutettuna lukuun ottamatta 4 kohtaa, joka poistetaan mutta jonka keskeinen sisältö on otettu mukaan lisäämällä 1 kohtaan ilmaus "jota/joita koskee poikkeus".

³ Ks. edellinen alaviite.

⁴ Nykyisen tekstin vanhentuneet 2–4 kohta poistetaan. 1 kohta – joka on yliviihattu ja kursivoitu – säilytetään hieman muutettuna ja siirretään edellä esitetyn uuden version mukaisen 117 artiklan 1 kohtaan. Näin ollen uudessa tekstissä ei enää ole 121 artiklaa.

- ~~— kestävä julkistalouden tilanne; tämä on ilmeistä, jos valtion julkisyhteisöjen talousarvioiden osalta on tilanne, jossa ei ole 104 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua liiallista alijäämää;~~
- ~~— Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmässä määrättyjen tavanomaisten vaihteluvälien noudattaminen ainakin kahden vuoden ajan siten, ettei valuutan ulkoista arvoa ole alennettu suhteessa toisen jäsenvaltion valuuttaan;~~
- ~~— jäsenvaltion saavuttaman lähentymisen ja jäsenvaltion Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmään osallistumisen pysyvyys, sellaisena kuin se ilmenee pitkän aikavälin korkokantojen tasossa.~~

~~Tässä kohdassa mainittuja neljää arviointiperustetta ja ajanjaksoja, joina niitä on noudatettava, täsmennetään tähän sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa. Komission ja ERI:n kertomuksissa otetaan huomioon myös ecun kehitys, markkinoiden yhdentymisen tulokset, vaihtotaseiden tasapainon tilanne ja kehitys sekä yksikkötyökustannusten ja muiden hintaosoittimien kehityksen tarkastelu.~~

2. ~~Näiden kertomusten perusteella neuvosto arvioi määräenemmistöllä komission suosituksesta:~~

- ~~— kunkin jäsenvaltion osalta, täyttääkö jäsenvaltio yhtenäisvaluutan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset ja~~
- ~~— täyttääkö jäsenvaltioiden enemmistö yhtenäisvaluutan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset,~~

~~ja antaa päätelmänsä suosituksina valtion tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuvalle neuvostolle. Euroopan parlamenttia kuullaan asiasta, ja se antaa lausuntonsa valtion tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuvalle neuvostolle.~~

3. ~~Valtion tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuva neuvosto, joka ottaa aiheellisella tavalla huomioon 1 kohdassa tarkoitetut kertomukset ja 2 kohdassa tarkoitetun Euroopan parlamentin lausunnon, viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1996 määräenemmistöllä:~~

- ~~— päättää 2 kohdassa tarkoitettujen neuvoston suositusten perusteella, täyttääkö jäsenvaltioiden enemmistö yhtenäisvaluutan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset,~~
- ~~— päättää, onko yhteisön aiheellista siirtyä kolmanteen vaiheeseen,~~

~~ja, jos näin katsotaan,~~

- ~~— vahvistaa kolmannen vaiheen alkamispäivän.~~

4. — Jollei kolmannen vaiheen alkamispäivää ole vahvistettu vuoden 1997 loppuun mennessä, kolmas vaihe alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999. Valtion tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuva neuvosto, toistettuaan 1 ja 2 kohdassa, 2 kohdan toista luetelmakohtaa lukuun ottamatta, tarkoitetun menettelyn sekä ottaen huomioon 1 kohdassa tarkoitetut kertomukset ja Euroopan parlamentin lausunnon, vahvistaa ennen 1 päivää heinäkuuta 1998 määränemmistöllä 2 kohdassa tarkoitettujen neuvoston suositusten perusteella, mitkä jäsenvaltiot täyttävät yhtenäisvaluutan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset.

122 artikla ¹

1. — Jos 121 artiklan 3 kohdan mukaisesti on tehty päätös päivän vahvistamisesta, neuvosto päättää 121 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen suositustensa perusteella määränemmistöllä komission suosituksesta, tehdäänkö joidenkin jäsenvaltioiden osalta tämän artiklan 3 kohdassa määriteltä poikkeus ja, jos tehdään, minkä jäsenvaltioiden osalta poikkeus tehdään. Näistä jäsenvaltioista käytetään jäljempänä nimitystä 'jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus'.

Jos neuvosto on 121 artiklan 4 kohdan perusteella vahvistanut, mitkä jäsenvaltiot täyttävät yhtenäisvaluutan vahvistamiseksi vaadittavat edellytykset, niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka eivät täytä näitä edellytyksiä, tehdään tämän artiklan 3 kohdassa määriteltä poikkeus. Näistä jäsenvaltioista käytetään jäljempänä nimitystä 'jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus'.

2. — *Ainakin kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus, komissio ja EKP antavat neuvostolle kertomuksen 121 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Neuvosto, Euroopan parlamenttia kuultuaan ja keskusteltuaan asiasta kokoonpanossa, jonka muodostavat valtion tai hallitusten päämiehet, päättää määränemmistöllä komission ehdotuksesta, mitkä niistä jäsenvaltioista, joita koskee poikkeus, täyttävät vaadittavat edellytykset 121 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen arviointiperusteiden perusteella ja kumoaa poikkeukset niiden jäsenvaltioiden osalta.*

3. — *Edellä 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus merkitsee, että seuraavia määräyksiä ei sovelleta jäsenvaltioon, jota asia koskee: 104 artiklan 9 ja 11 kohta, 105 artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohta, 106, 110 ja 111 artikla sekä 112 artiklan 2 kohdan b alakohta. Siitä, että EKPJ:ään sisältyvät oikeudet ja velvollisuudet eivät koske tällaista jäsenvaltiota ja sen keskuspankkia, määrätään EKPJ:n perussäännön IX luvussa.*

¹ Nykyisen tekstin vanhentunut 1 kohdan ensimmäinen alakohta poistetaan samoin kuin 6 kohta, jonka keskeinen sisältö säilytetään kuitenkin 119 artiklan 1 kohdassa ja 120 artiklan 1 kohdassa (ks. kyseisiä artikloja koskevat alaviitteet). 1 kohdan toinen alakohta sekä 2-5 kohta – jotka on yliviivattu ja kursivoitu – säilytetään hieman muutettuna ja siirretään edellä esitetyn uuden version mukaiseen 116 artiklaan ja 117 artiklan 1 ja 2 kohtaan. Näin ollen uudessa tekstissä ei enää ole 122 artiklaa.

~~4. — 'Jäsenvaltioilla' tarkoitetaan 105 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa, 106, 110 ja 111 artiklassa sekä 112 artiklan 2 kohdan b alakohdassa jäsenvaltioita, joita ei koske poikkeus.~~

~~5. — Niiden jäsenvaltioiden äänioikeus, joita koskee poikkeus, pidätetään 3 kohdassa mainituissa tämän sopimuksen määräyksissä tarkoitettujen neuvoston päätösten osalta. Tuolloin 205 artiklasta ja 250 artiklan 1 kohdasta poiketen määräenemmistöllä tarkoitetaan kahta kolmasosaa niiden jäsenvaltioiden edustajien äänistä 205 artiklan 2 kohdan mukaisesti painotettuina, joita ei koske poikkeus, ja yksimielisyyttä vaativien säästöjen edellytyksenä on niiden jäsenvaltioiden yksimielisyys.~~

~~6. — Mitä 119 ja 120 artiklassa määrätään, sovelletaan edelleen jäsenvaltioihin, joita koskee poikkeus.~~

123 artikla¹

~~1. — Välittömästi sen jälkeen, kun päätös kolmannen vaiheen alkamispäivän vahvistamisesta on tehty 121 artiklan 3 kohdan mukaisesti tai tarvittaessa välittömästi 1 päivän heinäkuuta 1998 jälkeen:~~

~~— neuvosto antaa 107 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut säännökset;~~

~~— niiden jäsenvaltioiden hallitukset, joita ei koske poikkeus, nimittävät EKPJ:n perussäännön 50 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen EKP:n johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä johtokunnan muut jäsenet. Jos on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, johtokunnan jäsenmäärä voi olla pienempi kuin EKPJ:n perussäännön 11.1 artiklassa määrätään, mutta se ei missään tapauksessa voi olla neljää pienempi.~~

~~EKPJ ja EKP perustetaan, kun johtokunta on nimitetty, ja ne valmistautuvat tuolloin aloittamaan kaiken tässä sopimuksessa ja EKPJ:n perussäännössä tarkoitetun toimintansa. Ne käyttävät toimivaltaansa täysimääräisesti kolmannen vaiheen ensimmäisestä päivästä.~~

~~2. — Kun EKP on perustettu, se ottaa tarvittaessa ERI:n tehtävät. ERI asetetaan selvitystilaan, kun EKP on perustettu; selvitystilaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat ERI:n perussäännössä.~~

~~3. — Jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, EKPJ:n perussäännön 45 artiklassa tarkoitettu EKP:n yleisneuvosto toimii EKP:n kolmantena päätöksentekuelimenä, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan soveltamista.~~

¹ Nykyisen tekstin vanhentuneet 1 ja 2 kohta poistetaan. 3, 4 ja 5 kohta – jotka on yliviivattu ja kursivoitu – säilytetään hieman muutettuina mutta siirretään seuraavasti: 3 kohta edellä esitetyn uuden version mukaisen 118 artiklan 1 kohtaan, 4 kohta uuden version mukaiseen 110 a artiklaan ja 5 kohta uuden version mukaisen 117 artiklan 3 kohtaan. Näin ollen uudessa tekstissä ei enää ole 123 artiklaa.

~~4.— Kolmannen vaiheen alkamispäivänä neuvosto antaa niiden jäsenvaltioiden yksimielisyydellä, joita ei koske poikkeus, komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan, ne vaihtokurssit, joihin näiden jäsenvaltioiden valuutat peruuttamattomasti kiinnitetään, sekä sen peruuttamattomasti kiinnitetyn kurssin, jolla ecu korvaa nämä valuutat, ja ecusta tulee itsenäinen valuutta. Tällä toimenpiteellä ei sinänsä muuteta ecun ulkoista arvoa. Neuvosto toteuttaa kyseisten jäsenvaltioiden määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja EKP:a kuultuaan muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa ecu nopeasti käyttöön näiden jäsenvaltioiden yhtenäisvaluuttana. Tällöin sovelletaan 122 artiklan 5 kohdan toista virkettä.~~

~~5.— Jos 122 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti on päätetty kumota poikkeus, neuvosto vahvistaa niiden jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja sen jäsenvaltion, jota asia koskee, yksimielisyydellä komission ehdotuksesta sekä EKP:a kuultuaan kurssin, jolla ecu korvaa kyseisen jäsenvaltion valuutan, sekä toteuttaa muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa ecu käyttöön yhtenäisvaluuttana kyseisessä jäsenvaltiossa.~~

124 artikla ¹

~~1.— Kolmannen vaiheen alkamiseen asti jokainen jäsenvaltio pitää valuuttakurssipolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana. Tällöin jäsenvaltiot ottavat huomioon kokemukset, jotka on saatu Euroopan valuuttajärjestelmään (EVJ) liittyvästä yhteistyöstä sekä ecun kehittämisestä, ja noudattavat tällä alalla olemassa olevaa toimivaltaa.~~

~~2.— Kolmannen vaiheen alusta ja niin kauan kuin on yksikin jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, 1 kohtaa sovelletaan vastaavasti tuon jäsenvaltion valuuttakurssipolitiikkaan.~~

* * *

---

¹ Nykyisen tekstin 124 artikla poistetaan, mutta sen keskeinen sisältö otetaan mukaan edellä esitetyn uuden version mukaiseen 118 a artiklaan. Näin ollen uudessa tekstissä ei enää ole 124 artiklaa.

Talous- ja rahapolitiikka

Lisäys

**oikeudellisten yksiköiden nimeämien asiantuntijoiden työryhmän
esittämän,**

13.3.2003 päivätyn konsolidoidun raportin

18.3.2003 päivättyyn liitteeseen

4 LUKU

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET (uusi versio yhtenä kokonaisuutena)

116 artikla

1. Niitä jäsenvaltioita, joiden osalta neuvosto ei ole päättänyt niiden täyttävän euron käyttöön ottamiseksi vaadittavat edellytykset, koskee tämän artiklan 2 kohdassa määritelty poikkeus. Näistä jäsenvaltioista käytetään jäljempänä nimitystä 'jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus'.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus merkitsee, että seuraavia määräyksiä ei sovelleta jäsenvaltioon, jota asia koskee: [104 artiklan 9 ja 11 kohta, 105 artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohta, 106, 110 ja 111 artikla sekä 112 artiklan 2 kohdan b alakohta]. Siitä, että EKPJ:ään sisältyvät oikeudet ja velvollisuudet eivät koske tällaista jäsenvaltiota ja sen keskuspankkia, määrätään EKPJ:n perussäännön IX luvussa.
3. 'Jäsenvaltioilla' tarkoitetaan [105 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa, 106, 110 ja 111 artiklassa sekä 112 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] jäsenvaltioita, joita ei koske poikkeus.
4. Niiden jäsenvaltioiden äänioikeus, joita koskee poikkeus, pidätetään 2 kohdassa luetelluissa perustuslain artikloissa tarkoitettujen neuvoston toimenpiteiden osalta. Tuolloin [205 artiklasta ja 250 artiklan 1 kohdasta] poiketen määränemmistöllä tarkoitetaan kahta kolmasosaa niiden jäsenvaltioiden edustajien äänistä 205 artiklan 2 kohdan mukaisesti painotettuina, joita ei koske poikkeus, ja yksimielisyyttä vaativien säädösten edellytyksenä on niiden jäsenvaltioiden yksimielisyys.

117 artikla

1. Ainakin kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus, komissio ja EKP antavat neuvostolle kertomuksen niiden jäsenvaltioiden, joita koskee poikkeus edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien velvollisuuksiensa täyttämisessä. Näissä kertomuksissa tarkastellaan erityisesti, onko kunkin kyseessä olevan jäsenvaltion kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, sopusoinnussa perustuslain [108 ja 109 artiklan] sekä EKPJ:n perussäännön kanssa. Kertomuksissa tarkastellaan myös sitä, onko kestävän lähentymisen korkea taso saavutettu, arvioimalla missä määrin kukin kyseessä oleva jäsenvaltio on täyttänyt seuraavat arviointiperusteet:
  - a) hintatason pysyminen mahdollisimman vakaana; tämä on ilmeistä, jos inflaatio on lähellä korkeintaan kolmen hintatason vakauden parhaiten saavuttaneen jäsenvaltion vastaavaa inflaatiovauhtia;

- b) kestävä julkisen talouden tilanne; tämä on ilmeistä, jos julkisen talouden rahoitusaseman osalta on tilanne, jossa ei ole [104 artiklan 6 kohdassa] tarkoitettua liiallista alijäämää;
- c) valuuttakurssijärjestelmässä määrättyjen tavanomaisten vaihteluvälien noudattaminen ainakin kahden vuoden ajan siten, ettei valuutan ulkoista arvoa ole alennettu suhteessa euroon;
- d) jäsenvaltion, jota koskee poikkeus, saavuttaman lähentymisen ja kyseisen jäsenvaltion valuuttakurssijärjestelmään osallistumisen pysyvyys, sellaisena kuin se ilmenee pitkän aikavälin korkojen tasossa.

Tässä kohdassa mainittuja neljää arviointiperustetta ja ajanjaksoja, joina niitä on noudatettava, täsmennetään lähentymisperusteista tehdyssä pöytäkirjassa. Komission ja EKP:n kertomuksissa otetaan huomioon myös markkinoiden yhdentymisen tulokset, vaihtotaseiden tasapainon tilanne ja kehitys sekä yksikkötyökustannusten ja muiden hintaindeksien kehityksen tarkastelu.

2. Neuvosto, Euroopan parlamenttia kuultuaan ja keskusteltuaan asiasta kokoonpanossa, jonka muodostavat valtion- tai hallitusten päämiehet, päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta, mitkä niistä jäsenvaltioista, joita koskee poikkeus, täyttävät vaadittavat edellytykset 1 kohdassa vahvistettujen arviointiperusteiden perusteella, ja kumoaa poikkeukset niiden jäsenvaltioiden osalta.

3. Jos 2 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti on päätetty kumota poikkeus, neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta niitä jäsenvaltioita edustavien neuvoston jäsenten, joita ei koske poikkeus, ja sen jäsenvaltion, jota asia koskee, yksimielisyydellä peruuttamattomasti kurssin, jolla euro korvaa kyseisen jäsenvaltion valuutan, sekä päättää muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen euro käyttöönottamiseksi yhteisenä rahana kyseisessä jäsenvaltiossa. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan keskuspankkia kuultuaan.

118 artikla

1. Jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, EKPJ:n perussäännön 45 artiklassa tarkoitettu EKP:n yleisneuvosto toimii EKP:n kolmantena päätöksentekuelimenä, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta perustuslain [107 artiklan 3 kohdan] soveltamista.

2. Jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus, EKP:n tehtävänä on näiden jäsenvaltioiden osalta:

- a) lujittaa kansallisten keskuspankkien välistä yhteistyötä;
- b) lujittaa jäsenvaltioiden rahapolitiikan yhteensovittamista hintatason vakauden turvaamiseksi;

- c) seurata valuuttakurssijärjestelmän toimintaa;
- d) neuvotella sellaisista kansallisten keskuspankkien toimivaltaan kuuluvista kysymyksistä, jotka vaikuttavat rahoituslaitosten ja -markkinoiden vakauteen;
- e) hoitaa Euroopan raha-asiain yhteistyörahaston entisiä tehtäviä, joista ERI oli aiemmin ottanut vastatakseen.

118 a artikla

Jokainen jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, pitää valuuttakurssipolitiikkaansa yhteistä etua koskevana asiana. Asianomainen jäsenvaltio ottaa huomioon kokemukset, jotka on saatu valuuttakurssijärjestelmään liittyvästä yhteistyöstä.

119 artikla

1. Jos jäsenvaltiolla, jota koskee poikkeus, on maksutasettaan koskevia vaikeuksia tai tällaiset vaikeudet uhkaavat sitä vakavasti joko sen kokonaismaksutaseen epätasapainon tai sen käytettävissä olevien valuuttojen vuoksi ja nämä vaikeudet ovat omiaan erityisesti vaarantamaan sisämarkkinoiden toimintaa tai yhteisen kauppapolitiikan toteuttamista, komissio tutkii viipymättä kyseisen valtion tilanteen sekä toimet, jotka tämä valtio on kaikin käytettävissään olevin keinoin toteuttanut tai voi toteuttaa perustuslain mukaisesti. Komissio ilmoittaa, mitä toimenpiteitä se suosittelee kyseisen jäsenvaltion toteuttavan.

Jos sen jäsenvaltion toteuttamat toimet, jota koskee poikkeus, ja komission ehdottamat toimenpiteet eivät osoittautu riittäviksi syntyneiden tai uhkaavien vaikeuksien poistamiseksi, komissio talous- ja rahoituskomiteaa kuultuaan suosittelee neuvostolle keskinäisen avun antamista ja sen antamiseksi aiheellisia menetelmiä.

Komissio antaa neuvostolle säännöllisesti tietoja tilanteesta ja sen kehittymisestä.

2. Neuvosto päättää keskinäisen avun antamisesta määräenemmistöllä; se antaa eurooppapuitelait tai tekee eurooppapäätökset, joilla vahvistetaan apua koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt. Keskinäistä apua voivat olla etenkin:

- a) niihin muihin kansainvälisiin järjestöihin kohdistuva yhtenäinen toiminta, joiden puoleen jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus, voivat kääntyä;
- b) kaupan vinoutumisen välttämiseksi tarvittavat toimenpiteet silloin, kun vaikeuksissa oleva jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, pitää voimassa tai ottaa uudelleen käyttöön kolmansiin maihin kohdistuvia määrällisiä rajoituksia;

c) rajoitetut luotot muilta jäsenvaltioilta niiden suostumuksella.

3. Jos neuvosto ei ole myöntänyt komission suosittamaa keskinäistä apua tai jos annettu keskinäinen apu ja toteutetut toimenpiteet ovat riittämättömät, komissio antaa vaikeuksiin joutuneelle jäsenvaltiolle, jota koskee poikkeus, luvan toteuttaa suojatoimenpiteet, joiden edellytykset ja joita koskevat yksityiskohtaiset säännöt komissio määrittelee.

Neuvosto voi määräenemmistöllä peruuttaa tämän luvan taikka muuttaa sen edellytyksiä tai sitä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

120 artikla

1. Jos syntyy äkillinen maksutasekriisi eikä [119 artiklan 2 kohdassa] tarkoitettua päätöstä tehdä välittömästi, jäsenvaltio, jota koskee poikkeus, voi kaiken varalta toteuttaa tarvittavat suojatoimenpiteet. Toimenpiteiden on oltava sellaisia, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle, eivätkä ne saa olla laajempia kuin on ehdottomasti tarpeen syntyneiden äkillisten vaikeuksien poistamiseksi.

2. Näistä suojatoimenpiteistä on annettava tieto komissiolle ja muille jäsenvaltioille viimeistään niiden tullessa voimaan. Komissio voi suosittaa neuvostolle keskinäisen avun antamista [119 artiklan] mukaisesti.

3. Neuvosto voi komission lausunnon saatuaan ja talous- ja rahoituskomiteaa kuultuaan määräenemmistöllä päättää, että asianomaisen valtion jäsenvaltion on muutettava edellä tarkoitettuja suojatoimenpiteitä, lykättävä niitä tai kumottava ne.